

NOTAT

29. maj 2017
16/01843-76
sbk-dep

Opfølgning på tidligere orientering om statsstøtte til udflytning af danske arbejdspladser til andre EU-lande

1. Baggrund

I december 2016 orienterede Erhvervsministeriet Folketinget om, at Danmark havde taget initiativ til at udarbejde et fælles ministerbrev til kommissær Magrethe Vestager, hvori der udtryktes bekymring over et forslag til at lempe reglerne for statsstøtte til udflytning af arbejdspladser. Brevet blev sendt af erhvervsministeren til kommissær Vestager, med den svenske, norske og franske erhvervsminister som medunderskrivere.

Brevet var foranlediget af Kommissionens forslag til ændring af den generelle gruppefritagelsesforordning på statsstøtteområdet, der lagde op til at indføre mulighed for lovligt at yde statsstøtte til udflytning af arbejdspladser under visse betingelser.

Kommissionen har, i den netop offentliggjorte reviderede gruppefritagelsesforordning, taget de danske indvendinger til efterretning, og tilpasset sit oprindelige forslag i overensstemmelse med den danske holdning.

Formålet med nærværende orientering er at give en status på retsstillingen vedrørende statsstøtte til udflytning af arbejdspladser.

2. Statsstøttereglerne og Kommissionens oprindelige forslag

Den absolutte hovedregel efter de eksisterende regler er, at hvis der er årsagssammenhæng mellem statsstøtte og en virksomheds relokalisering af sine aktiviteter til det land hvor støtten ydes, kan Kommissionen erklære støtten uforenelig med det indre marked.

Når der ydes regional investeringsstøtte, samtidig med at en virksomhed flytter sine aktiviteter, skal medlemsstaten anmelde støtten til Kommissionen og opnå en godkendelse, før støtten kan iværksættes.

Kommissionen iværksatte i marts 2016 en høring over et udkast til revision af den generelle gruppefritagelsesforordning på statsstøtteområdet. Kommissionen har enekompetence til at ændre gruppefritagelsen. Medlemsstaterne har således alene udtaleret under revisionsprocessen.

Gruppefritagelsen definerer en række områder, hvor støtte kan ydes lovligt af medlemsstater uden forudgående anmeldelse og godkendelse hos Kommissionen. I udkastet lagde kommissionen op til, at statsstøtte til udflytning af arbejdspladser i visse tilfælde kunne ydes lovligt – dvs. ”gruppefritages”.

Ifølge udkastet skulle der fremover kun ske anmeldelse til Kommissionen, hvis støtten medførte væsentlige tab af arbejdspladser. Ved ”væsentlige” skulle, efter Kommissionens oprindelige udkast, forstås tab af mindst 100 jobs eller tab af mindst 50 % af arbejdspladserne i en virksomhedsenhed.

Som Folketinget er orienteret om i december 2016, har den danske regering arbejdet for, at statsstøtte ikke anvendes til udflytning af arbejdspladser, og at al statsstøtte, der har dette formål, skal gøres til genstand for anmeldelse til Kommissionen. Danmark kunne således ikke støtte indførelsen af en sådan tærskel, idet et land som Danmark også ville opleve tab af fx 50 jobs eller mindre som ”væsentlig”.

3. Kommissionens justering af forslaget i overensstemmelse med dansk holdning

Kommissionen har 17. maj 2017 vedtaget og offentliggjort den reviderede gruppefritagelsesforordning. Det kan konstateres, at Kommissionen har taget den danske bekymring til efterretning.

Kommissionen har ikke medtaget det oprindelige forslag om, at statsstøtte til udflytning af færre end 100 arbejdspladser eller mindre end 50 % af arbejdsstyrken, kunne ydes lovligt.

Med de nye regler er der skabt klarhed om, at muligheden for at yde støtte uden anmeldelse til Kommissionen (gruppefritaget støtte) ikke kan benyttes, hvis støtten medfører udflytning af arbejdspladser.

For at kunne modtage regionalstøtte efter gruppefritagelsesforordningen skal støttemodtageren – efter de nye regler – erklære:

- At virksomheden ikke inden for de seneste 2 år fra ansøgningstidspunktet har flyttet sine aktiviteter til den medlemsstat hvor støtten ydes.
- At en sådan flytning ikke vil finde sted så længe den støttede aktivitet pågår, og i 2 år efter den støttede aktivitet er afsluttet.

Erklæringen er en gyldighedsbetingelse for støtten. Det vil sige, at støtten kun er forenelig med det indre marked efter traktatens artikel 107, stk. 3, og fritaget for anmeldelsespligten i traktatens artikel 108, stk. 3, hvis betingelsen er opfyldt.

Hvis ikke virksomheden afgiver erklæringen, eller erklæringen er baseret på urigtige oplysninger, vil Kommissionen kunne erklære støtten for ulovlig.

4. Danske sager om udflytning af arbejdspladser

Der stor politisk bevågenhed på de såkaldte ”udflytningssager” i Danmark – hvilket er foranlediget af flere danske sager om udflytning af arbejdspladser til andre EU-lande med mulig statsstøtte. Derfor arbejder Erhvervsministeriet sammen med Udenrigsministeriet på at sikre, at produktion og arbejdspladser ikke flyttes ud af Danmark med EU-støtte eller national statsstøtte.

Et eksempel på en tidligere verserende udflytningssag er sagen vedrørende virksomheden Kongskilde Industries. Her nedlagde man 125 arbejdspladser i Sønderborg og flyttede produktionen til Polen. Kommissionen kunne bekræfte, at virksomheden tidligere havde modtaget statsstøtte og EU-støtte, men lukkede dog efterfølgende sagen, idet det ikke konkret kunne påvises, at der var årsagssammenhæng mellem støtten og udflytningen af arbejdspladser.

Der verserer fortsat én dansk udflytningssag vedrørende virksomheden Martin Professional, der tidligere var etableret i Frederikshavn, men som blev flyttet til Ungarn med mulig national ungarsk støtte på omkring 5 mio. EUR. Erhvervsministeriet holder sig løbende opdateret om denne sag. Seneste melding fra Kommissionen er dog, at Kommissionen indtil videre afventer svar på en række spørgsmål, der er stillet til de ungarske myndigheder. Ministeriet følger løbende op på denne sag.